

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПАСПОРТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПРИКАРПАТТЯ

Васильченко С.М., канд. екон. наук, доцент

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інвестиційний паспорт є ключовим маркетинговим інструментом громади. Крім того в умовах війни інвестиційний паспорт громади стає головним орієнтиром для бізнесу, який здійснює релокацію підприємств з зони бойових дій. За даними Мінекономіки, станом на 28 квітня релокацію здійснили понад 400 підприємств, з яких 216 вже відновили свою роботу. Ще для близько 500 підприємств підібрані майданчики, і вони знаходяться на різних стадіях транспортування [1]. Чи розроблені та яка якість інвестиційних паспортів громад Івано-Франківської області?

Маркетинг території та маркетинг інвестиційних можливостей громади, як будь-який комплекс маркетингу, повинний проводитись за стандартною та відомою методикою, а також містити увесь необхідний набір параметрів громади, які можуть зацікавити потенційних інвесторів та вплинути на їх інвестиційні рішення. Тому, аналізуючи якість інвестиційних паспортів громад, ми використовували в якості такого методологічного інструменту аналізу широкодоступний шаблон інвестиційного паспорту з Посібника для місцевого самоврядування ТГ, підготовленого в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу [2]. Запропонований шаблон інвестиційного паспорту містить 12 розділів з чітко визначеним змістом. Це дає можливість об'єктивно оцінити інвестиційні паспорти громад кількісно за 12-ти бальною шкалою: один розділ – один бал. Чим більше розділів містили інвестиційні паспорти громад та чим більше вони збігалися за змістом із запропонованим зразком, чим змістовнішими були ці розділи, тим більшою була підсумкова оцінка. Аналіз якості інвестиційних паспортів територіальних громад проводився шляхом моніторингу тих паспортів, які розміщені на офіційних сайтах ТГ Прикарпаття (62 територіальні громади) і посилання на які можна знайти на ресурсі <https://decentralization.gov.ua/>. Однак, якщо при моніторингу сайту, нами не було виявлено інвестиційного паспорту громади, ми звертались до пошукової системи GOOGLE задля пошуку такого документу на інших веб-ресурсах. На момент проведення аналізу сайти лише дев'ятьох громад Івано-Франківської області (Болехівської, Букачівської, Вигодської, Долинської, Івано-Франківської, Калуської, Коломийської, Коршівської та Чернелицької) мали посилання на інвестиційні паспорти.

Підсумкова загальна оцінка якості інвестиційних паспортів громад Івано-Франківської області виявилась невисокою (Рис.1). Середній бал склав 6,12 (за 12-ти бальною шкалою), тобто якість інвестиційних паспортів громад задовільна. Основні недоліки інвестиційних паспортів полягали у недотриманні структури, відсутності окремих розділів, або в їх недостатній інформативності. Так найбільша кількість паспортів недоотримали бали за відсутність змісту та

історії громади. Середній бал, отриманий інвестиційними паспортами за ці розділи склав 0,22 та 0,17 бали з 1-го можливого відповідно. Недостатньо інформативними виявились такі важливі розділи інвестиційного паспорту, як «Ресурсно-сировинний потенціал», «Природно-географічні та кліматичні умови», «Транспортна інфраструктура», «Соціальна інфраструктура» та «Пропозиції для інвестора», що сильно вплинуло на загальну оцінку якості інвестиційних паспортів. Так середній бал, отриманий інвестиційними паспортами громад за розділ «Транспортна інфраструктура» склав 0,61, за розділ «Природно-географічні та кліматичні умови» – 0,57, за розділ «Соціальна інфраструктура» – 0,5 бали, за розділ «Ресурсно-сировинний потенціал» – 0,49 бали, за розділ «Пропозиції для інвестора» – 0,46 бали. Загальну оцінку ІІІ Івано-Франківської ТГ (4,1 бали) суттєво знижувала відсутність об'єктивних даних щодо інвестиційних можливостей громади, оскільки данні інвестиційного паспорта міської ради сформовані станом на 2019 рік і не відображають сучасний стан громади, яка значно виросла в процесі реформи децентралізації.

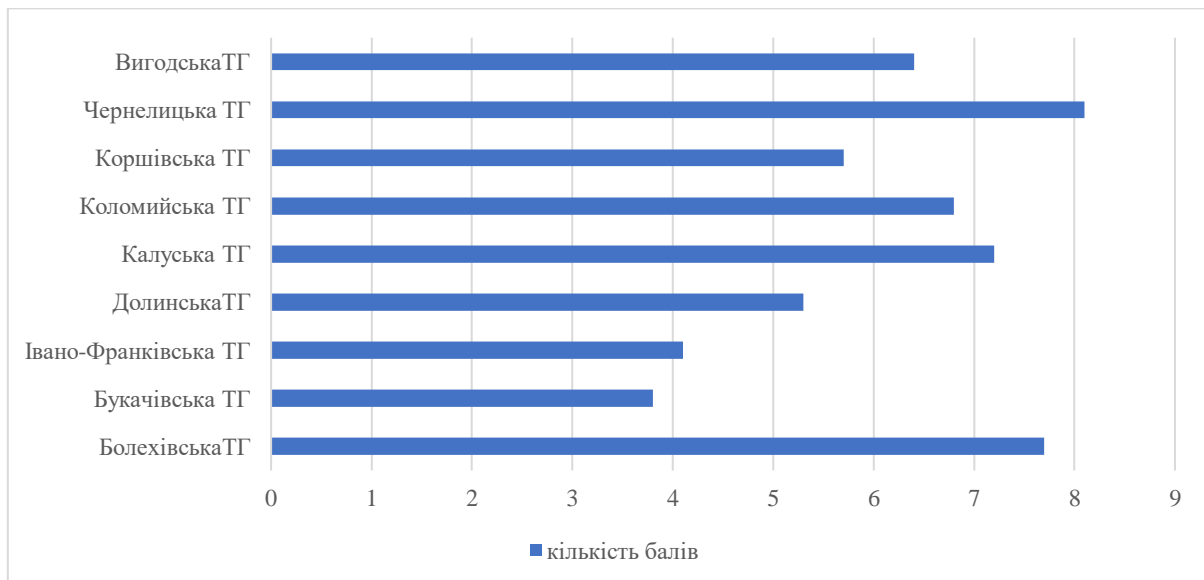

Рис. 1. Загальна оцінка якості інвестиційних паспортів громад

Оцінка якості інвестиційних паспортів за кuartилями виглядає так: всі інвестиційні паспорти (100%) оцінені не нижче 3 балів включно (перший кuartиль), з них 4 паспорти (44%) отримали вище за 3 і до 6 балів включно (другий кuartиль), а паспорти 5 громад (56%) отримали вище за 6 і до 9 балів включно (третій кuartиль), і жодна громада не представила інвестиційний паспорт, який би зміг набрати вище за 9 балів і до 12 балів включно (четвертий кuartиль).

Список використаних джерел:

1. Територіальні громади в умовах воєнного стану: як забезпечити ефективне управління в контексті пріоритетів повоєнного розвитку. URL : <https://www.prostir.ua/?news=terytorialni-hromady-v-umovah-vojennoho-stanu-yak-zabezpechtyu-efektyvne-upravlinnya-v-konteksti-priory-tetiv-povojennoho-rozvytku>

2. *Моделювання ефективної фінансової діяльності органів місцевого самоврядування ОТГ в умовах децентралізації. URL : chrome-extension : // efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fdecentralization.gov.ua%2Fuploads%2Flibrary%2Ffile%2F568%2F4.pdf&clen=864311&chunk=true*

ЕФЕКТИВНІСТЬ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Вінницька О. А., канд. екон. наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Основним інструментом змін територіальної організації влади та бюджетно-податкової системи стала адміністративно-територіальна реформа, що в свою чергу забезпечила поновлення податкових надходжень до місцевих бюджетів. Оскільки основною метою фінансової децентралізації є створення заможних і фінансово незалежних об'єднаних громад, які виконуватимуть ряд власних або делегованих витратних повноважень.

Дослідження системи формування доходів місцевих бюджетів до початку реформи місцевого самоврядування та внесення змін до Податкового та Бюджетного кодексів свідчить про відсутність стимулів для органів місцевого самоврядування до збільшення власних доходів та високий рівень залежності місцевих бюджетів від матеріальної допомоги з державного бюджету. Тому зміни, внесені з кінця 2014 р., мали на меті забезпечити зацікавленість влади на місцевому рівні у примноженні дохідної частини місцевих бюджетів та ефективному використанні власного фінансово-економічного потенціалу [1].

З початку фіскальної децентралізації було внесено ряд змін до бази доходів об'єднаних громад, основними з яких були:

- встановлено норматив відрахування податку на прибуток приватних підприємства (10% до обласних бюджетів);
- зменшено ставку відрахувань до місцевих бюджетів податків і збори з фізичних осіб від 100% до 75% (15% до обласних бюджетів, 60% до бюджетів районів, міст обласного значення та ОТГ);
- встановлено норматив відрахувань від орендної плати за користування надрами загальнодержавного значення для видобутку нафти, природного газу (5%) та видобуток інших корисних копалин (25%);
- встановлено норматив відрахувань акцизного податку на паливо, виробленого або ввезеного на територію України (13,44%), введено акцизний податок з реалізації в роздрібній торгівлі (5% від вартості);
- віднесені до місцевих податків на майно, єдиного податку та ін. [2].

Слід зазначити, що всі зміни стосуються загальнодержавних податків та зборів, тоді як місцеві податки не мають суттєвого впливу на розвиток громади, навіть більше, вони не передбачають у більшості випадків, загальні статті видатків органів місцевого самоврядування.